

Nieuwsbericht 4

20 mei 2015

IN MEMORIAM: John Landwehr (1924-2015)

Op 12 mei overleed plotseling John Landwehr, jarenlang directeur van veilinghuis Van Gendt. Hij was zeer bekend in de wereld van het oude (kinder)boek. Samen met zijn echtgenote heeft hij onder andere een prachtige verzameling oude – soms zeer unieke – kinderboeken opgebouwd, waaronder abc-boeken, beweegbare boeken, kinderboeken over beroepen, over de kermis en over het circus. Vele bekende en onbekende kinderboeken, auteurs, uitgevers en genres werden door hem onderzocht en hij publiceerde erover in tijdschriften en in boekvorm (*Het ijzersterke prentenboek*).

Daarnaast publiceerde Landwehr ook regelmatig over antiquarische boeken en prenten voor volwassenen, die hij ook verzamelde. Hij schreef vooral bibliografieën, o.a. van VOC-boeken, emblemata (het standaard-werk *Emblem books in the Low Countries, 1554-1949*), Romeyn de Hooghe en de Tielse uitgeverij Campagne. Ook vertelde hij boeiend over zijn leven en werk (*Geluk in druk*).

Foto: De Zakengids Tiel (Jan Bouwhuis)

Door zijn onderzoek en publicaties is Landwehr een pionier te noemen en misschien wel de grootste kenner van antiquarische Nederlandse boeken en prenten van zijn tijd. Hij publiceerde tot op hoge leeftijd, gaf lezingen en werkte graag mee aan tentoonstellingen zoals recent nog over geheugenkunst in beeld. Andere onderzoekers hebben vaak uitgediept wat Landwehr onder de aandacht bracht. Ze waren altijd welkom voor informatie en inzage in zijn collectie.

Enkele jaren geleden schonk het echtpaar Landwehr een deel van zijn oude kinderboeken aan de Koninklijke Bibliotheek en de Zeeuwse Bibliotheek in Middelburg. Voor zijn vele publicaties en zijn grote inzet ontving John Landwehr terecht een koninklijke onderscheiding en de Hieronymus Van Alphen Prijs.

Frits Booy

Naschrift: Lees [hier](#) een interview met John en Josephine van een paar jaar geleden. De crematie heeft op 19 mei plaatsgevonden.

COLLECTIETIPS: Internationale collecties

In deze en volgende Nieuwsbrieven geven we u links naar internationale collecties kinderboeken. Graag zien we uw aanvullingen tegemoet, zodat op de SGKJ-website een overzicht kan worden geplaatst!

The Parker Collection of Children's Books and Games

Een collectie met 2000 kinderboeken en spellen van 1538 tot heden, in 1960 geschonken aan de bibliotheek van Birmingham door Mr James Frederick Parker.

De [website](#) bevat een galerie met 27 prachtige afbeeldingen, voorzien van gegevens over het boek en een korte toelichting. Een [blog](#) bevat onderzoek naar de schenkers van de collectie. Vier [filmpjes](#) tonen een overzicht van de collectie, pop-up-boeken, leerzame spellen, en een filmpje met onder andere een bordspel met treinen, knipboeken met kleding en een kijkdoosboek over een tunnel onder de

Theems. Er zijn nog geen gedigitaliseerde kinderboeken te zien.

Osborne Collection of Early Children's Books

Deze collectie van zo'n 2000 zeldzame en belangrijke kinderboeken, bijeengebracht door de Britse bibliothecaris Edgar Osborne, werd in 1949 geschonken aan de Toronto Public Library, omdat hij onder de indruk was van het bibliotheekwerk voor kinderen geleid door Lillian H. Smith. De collectie is inmiddels gegroeid tot 80.000 oude en nieuwe kinderboeken, verdeeld in drie delen: de Osborne Collectie met boeken tot 1910, de Lillian Smith Collectie met belangrijke boeken vanaf 1911, en de Collectie Canadiana met boeken die een relatie hebben met Canada.

Op de [website](#) wordt in korte stukken een indruk van de inhoud van de collecties gegeven. Er staat een link naar 178 gedigitaliseerde boeken en prentbriefkaarten uit de collectie. De Osborne Collectie bevat ook origineel werk.

WEBSITETIP: nagenieten van studiedag en excursie

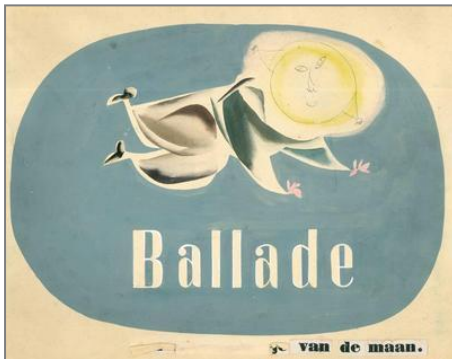
Op vrijdag 27 februari bezochten we 'De verbeelders': de tentoonstelling van Museum Meermanno over illustratiekunst in de twintigste eeuw. Saskia de Bodt en Jeroen Kapelle verzorgden een inleiding. Margreet van Wijk maakte een [verslag](#) van deze voorjaarsexcursie.

Op zaterdag 18 april waren we te gast bij de Stichting 't Oude Kinderboek in de Bibliotheek Deventer voor de voorjaarsstudiedag. Aernout Borms maakte een [foto-impressie](#) van de geslaagde dag.

Bedankt Margreet en Aernout voor jullie verslagen!

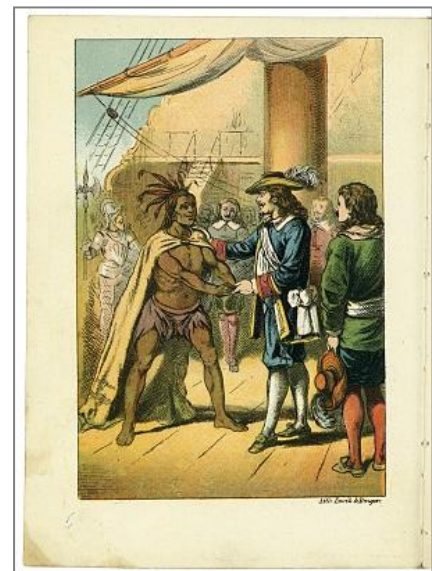
MUSEUMTIP: Onbekende Witteveens toegevoegd aan expositie

Op de [website](#) van Museum Meermanno vindt u een bericht over de nieuw ontdekte maar onuitgegeven prentenboeken van Marietje Witteveen waarover Jozefien de Leest op de studiedag in Deventer heeft verteld.

BLOGTIP: Lees de nieuwste blogs

- SGKJ: De musch en de koekoek (lees [hier](#))
- SGKJ: Michiel de Ruyter (lees [hier](#))

Het SGKJ-Nieuwsbericht is een tussentijdse aanvulling op de *Berichten uit de wereld van het oude kinderboek*. Het Nieuwsbericht wordt verzorgd door Theo Gielen, Jeannette Kok en Karin Vingerhoets. Opmerkingen over dit nummer en suggesties voor het komende nummer kunt u sturen naar jeannettekok@upcmail.com